

O B S A H

Úvod

Str. 7—11

Slovo k odborníkům, k divákům a k filmovým pracovníkům - Film a skutečnost

Stručný slovníček odborných výrazů

Str. 12—16

Co je to kinematografie?

Str. 17—22

Význam pojmenování - Hotové dílo vidíme v kinu - Analýsa a syntéza ve filmovacím pochodu

Nedělitelnost filmovacího pochodu — Postup stavby filmu — Proměna daného materiálu — Stříbač začíná znovu — Od nápodoby k nové skutečnosti — Změna významu skutečnosti — Film dokumentární a hraný

Co se děje při natáčení filmu?

Str. 22—32

Úprava skutečností před kamerou - Záběr - Úprava skutečností v kameře

Nejprve upravujeme skutečnost před aparátem — Osvětlení — Kamera zmáhá skutečnost — Význam optiky — Deformace — Obraz není totožný s předlohou — Divák se učí dívat — Fotografie působí prostorově — Konservace jevů — Filtry a jejich význam — Rychlost natáčení — Kamera v pohybu — Filmové triky — Cena technických zázraků

Filmový střih

Str. 33—75

Syntéza natočených prvků - Metoda střihu - Pohyb obrazu a v obrazu - Spojování a oddělování záběrů a scén

Absolutní a relativní hodnota záběru — Různá východiska střihu — Porovnávání obsahů — Střih podle velikosti předmětů na obraze — Význam velikosti obrazu — Střih podle vnitřního pohybu — Změna divákovy energie střihem — Střih podle rychlosti pohybu — Souběžnost dějů — Nesprávné naznačení souběžnosti — Střih podle výtvarného vzhledu obrazu — Výtvarný vzhled obrazu — Jednota obsahu a formy — Střih podle délky — Poměrná délka záběrů — Několik funkcí záběru — Rychlost pohybu; rozklad a sklad — Změna rychlosti natáčení — Počet natočených fází — Dojem přirozené a nepřirozené rychlosti — Reálný, realistický a ideální čas — Subjektivní vědomí času — Hlavní a vedlejší motiv — Uspíšení konce s překážkou — Skutečné zdržení děje — Zdržení působí komicky — Záběr pojmový — Střihem vzniká jednota — Směr a dráha kamery — Jak dlouhý záběr? — Vzrušení není změt — Vyznění záběru a scény — Rytmus ve filmu a jeho užitečnost — Srovnání s hudbou — Zkusmá rytmisace — Melodická stavba scén — Hudba — Hudba a němý film — Rytmus sjednocuje dění — Spojování a rozdělování záběrů — Různé užití prolinačky — Chybné užití prolinačky — Stíračka je rozdělovací znaménko — Dokonalé oddělení, začátek a konec — Scenário

Zvuk rovnocennou složkou filmu

Str. 75—104

Význam němého filmu - Jednota zvuku a obrazu - Zacházení se
zvukem - Střih obrazově zvukový - Filmová opera

Němý film žije — Nové úkoly zvukového filmu — V čem je zvukový a němý
film příbuzný? — Zvukové natáčení v přírodě — Úprava skutečnosti před
mikrofonem — Zvukový detail a prostor — Zvuk špatně informuje — Zvuk
mění původce — Zvukové triky — Naprosté sloučení zvuku a obrazu —
Dnešní film nevyužívá zvuku — Řeč ve zvukovém filmu — Bohatý význam
zvuku — Chování se zvuku v prostoru — Fotografie zvuku — Synchronisace
zvuku a obrazu — Zvuk předbílá obraz — Střih zvukově obrazový —
Střih na 19 a na rovno — Užití různých střihů — Natáčení zvukové a němé —
Umělé ozvučení obrazu — Různé druhy ozvučení — Přeměny zvuků —
Důmyslné zpracování zvuků — Skladba zvuků a zvuková kulisa — Špatné
užití zvuku — Zvukový film a opera — Motiv hudebně výtvarný — Opereta
něco napověděla — Umělé zvuky — Nezávislost střihu na zvuku

Předvádí se filmové dílo

Str. 104—144

Diváci v kinu - Časoprostorový rám - Dvojitý čas a dvojitý prostor filmu

Sjednocení diváků — Film je pro každého — Filmaři nemají cíl — Hlavní
požadavek: vysoký průměr — Pozor na úspěšné filmy! — Z jednotlivců se
stává dav — Divákův postoj k dílu — Kamera činná a trpná — Konflikt
nálad diváků s filmem — Film je určen davu — Abstraktní pohled na plátno
— Předem prohraná bitva v rámu — Čtyři reálné prvky — Časoprostorový
rám — Prostor v prostoru — Soustava souřadnic — Pohyb do hloubky —
Čas v čase — Deformace — Význam časoprostorového rámu — Rám filmový
a divadelní — Filmový výraz je jednoznačný — Na plátně je vše možné —
Filmový rám je nepřekročitelný — Anonymita přijímací komory — Zorný
úhel aparátu — Aparát vydává svědectví — Zákulisí filmu — Ve filmu nesmí
být chyba — Chyba dramatickým prvkem — Technické zvláštnosti v kinu —
Zvětšování plátna — Usměrnění zvuku — Obohacení zvuku

Filmový detail

Str. 144—150

Vznik a význam detailu

Upřímný pohled na skutečnost — Celek a detail — Čemu se říká detail? —
Přerušení vztahů k okolí — Detail jako metonymie a symbol — Mnohostran-
nost detailu

Jak se tvoří filmový prostor?

Str. 151—171

Dojem prostoru lze snadno vyvolat - Prostor v obraze a mezi ob-
razy - Vymezení prostoru - Časoprostor

Členění prostoru předměty — Záhada s ubíhajícími liniemi — Rám plátna
vylučuje prostor — Kompozice obrazu — Prostor tvořený světlem — Prosto-
rová kresba objektivem — Prostor tvořený pohybem — Zvuk tvoří prostor
— Prostor se tvoří pohybem kamery — Prostor mezi záběry — Časový
prostor: současnost, minulost a následnost

Člověk ve filmu	Str. 171—182
Ožívování neživých předmětů - Herec, člověk a dramatická postava - Obraz člověka mírou skutečnosti	
Člověk před aparátem — Člověk — Herec — Dramatická postava žije na plátně — Prolíždění obrazu — Zjev člověka mírou svébytnosti dramatu	
Filmové titulky	Str. 182—188
Titulky v němém filmu - Jak užívá zvukový film nápisů	
Titulky ve filmu dokumentárním — Titulek dramatickou hodnotou filmu — Sdělná řeč místo titulků	
Dokumentární film a malé dramatické formy	Str. 188—194
Různý vztah ke skutečnosti - Každé filmové dílo je dramatem	
Kino spolutvůrcem filmu	Str. 194—196
Vývoj kina a kinematografie - Nebezpečí kin - Výchova diváků	
Vývoj filmového myšlení a cítění	Str. 197—207
Vynález a představa - Výtvarná tradice v kinematografii - O kreslených filmech	
Film vytvořil dobu, doba film — Oficiální umění a film — Kreslené grotesky a tradice výtvarného cítění — Rozklad a sklad — Poutovi kreslíři a zpěváci	
Film patří davům	Str. 207—215
Dílo v konzervě - Scenario a jeho uskutečnění - Potřeba studia filmů - Film musí být pochopen ihned	
Stále větší ozvláštnění — Studium filmu — Jak studovat film? — Okamžitý účín filmu	
Obrazová část	Str. 216
Rejstřík jmenný a věcný	Str. 217—222